20 marca 2025 roku odbył się odbiór prac związanych z remontem konserwatorskim zabytkowej bramy prowadzącej do dawnego zespołu dworskiego w Tarnawie.
W wydarzeniu wzięli udział: Wójt Gminy Łapanów – Patryk Paszkot, Radny m. Tarnawa – Stanisław Grabacki, Sołtys m. Tarnawa – Ewelina Satoła, Inspektor Nadzoru – Adam Kobiela, Przedstawiciel Wykonawcy – Tomasz Długosz oraz właścicielka terenu, na którym znajdował się dwór – Teresa Nowak.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 149 000 zł. Gmina Łapanów pozyskała na ten cel dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w wysokości 146 020 zł, co stanowiło 98% wartości prac. Pozostałe 2% kosztów, czyli 2 980 zł, pokryła z własnego budżetu. Wykonawcą robót była firma TIDBRO Sp. z o.o. z Kobylca.

Dodatkowo w pobliżu bramy wykonano utwardzone miejsce postojowe, zamontowano tablicę informacyjną o zabytku oraz ustawiono ławkę.

Inwestycja została zgłoszona przez Gminę Łapanów do 29. edycji ogólnopolskiego konkursu „Modernizacja Roku & Budowa XXI wieku” i zakwalifikowała się do jego finału.

Pozostałość zespołu dworsko-parkowego z XVII w. - Brama w Tarnawie

Wznosząca się ponad drogą, która pnie się w górę po stromym zboczu doliny Tarnawki, znajdująca cyklem czasu brama, od wielów otrzegła ujazdu do majątku dworskiego w Tarnawie. Jej wiek ocenia się na ok. 300 lat. Brama posiada formę łuku, pełnego wspartego na dwóch słupach. Łuk został wymurowany z pełnej cegły ceramicznej. Słupy wymurowano z kamienia łamanego piaskowca na zaprawie z elementami cegłanymi.

Według historycznych źródeł pierwotnymi właścicielami dóbr wchodzących w skład tarnawskiego majątku byli Mikołaj Skarbek i Czaymysz, posługujący się herbem Drużyna. Na przełomie wieków majątek ten zmieniał właścicieli, przechodząc drogą kupna lub odziedziczenia w ręce rodów Lubomirskich, Krebbe, Gąsiorowskich, Maryniowskich oraz Rotherowskich. Pod koniec XIX lub na początku XX wieku dobra te przedpodzielone pozostały na chrześcijańskie ożeniki z Richterowskich, Greczeckiej Zwiatowicz, kolejnej z rodowitu Słowika. W tamtym czasie istniał na terenie majątku budynek ziemski.

Przez wybuchem I wojny światowej Słowicki przekazała tarnawskie dobra swojej córce Zofii, która była żoną ministra Wielkiego. Zofia z Słowickich (Wolska zarządzała majątkiem aż do czasów II wojny światowej, kiedy to została z niego usunięta przez okupantów niemieckich. W 1939 roku, pouczas za jej gospodarowania, dwory tych został przekształcony w obory, wzniesiono także stodoły. Przypuszcza się, że w tym samym okresie zlikwidowano inne budynki gospodarcze, pozostawiono jedynie wozownię, czworaki przeznaczone dla robotników gorzelni, a także przedpuszczono oficyny i dwór.

Po wygranej Zofii Wolskiej przez Niemców, w majątku osadzono niemieckich zarządców. Po wojnie teren został podzielony, a dawne zabudowania dworskie przejęła Gminna Samopomoc Chłopska, później funkcjonowała tam szkoła. Od 1947 roku do chwili obecnej budynki znajdują się w rękach rodziny Ostalińców-Nowaków. Z dawnego dworu pozostała jedynie tarnawska brama wjazdowa, będąca obecnie jedyną widoczną pozostałością po pierwotnych zabudowaniach.

Brama na podstawie Zarządzenia nr 94/2022 Wójta Gminy Łapanów z dnia 17.01.2022 r. została wpisana do ewidencji zabytków ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków pod poz. 86. W roku 2024 brama przeszła gruntowny remont konserwatorski, który został dofinansowany ze środków Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Gmina Łapanów

poznaj inne zabytki